

A decorative scroll with two white rollers and gold-colored ends, set against a gold background with ornate scrollwork. The scroll contains the Hebrew text 'תורת הר"ף' in blue.

תורת הר"ף

ביאורים, פנינים, מוסרים וחדושים משיעורי
האדמו"ר רבי יאשיהו פינמז שליט"א
לפרשת השבוע

ראש השנה

ראש השנה

תוקעים בשופר להזכיר לקב"ה שאנחנו
רק חצי ולא שלמים עדין

אחד מהגדולים והצדיקים בעם ישראל היה המגיד ממעזריטש, כל דבר שאמר היה יסוד גדול שהנחיל לנו לדורי דורות. על הפס' (במדבר י, ט) "וְכִי תֵבֵאוּ מִלְחָמָה בְּאֶרְצְכֶם עַל הַצָּר הַצָּר אֶתְכֶם וְהִרְעַתֶם בְּחִצְצוֹת וְנִזְכַּרְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאִיְבֵיכֶם" אומר המגיד ממעזריטש חוצרות מלשון חצי צורות. צריך לשאול מה הפירוש חצי צורות הרי אין מילים שגדולי עולם סתם אומרים ומפרשים, מה העומק של חצי צורות?

אז אולי חשבנו לפרש ולומר יסוד גדול, ידוע שכל מה שהאדם מקיים תורה ומצוות זה כנגד רמ"ח איברים ושס"ה גידים שיש לאדם. יש לנו רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא תעשה, כל מצוה היא כנגד אחד מהרמ"ח איברים והשס"ה גידים, כך התורה מכוונת כנגד הגוף של האדם. כל מצוה שהאדם מקיים, כך הוא נותן כוח באותו איבר שכנגד המצוה הזו, וכך גם כל עבירה שהאדם עובר היא כנגד כל איבר בגוף של האדם. האיבר של האדם יכול להראות בריא ושלם אבל מבפנים הוא מת, משום שהאדם לא מקיים את המצוה שכנגד אותו איבר.

וזה העומק של הפירוש "בחצוצרות" אנו מזכירים לקב"ה ואומרים לו בחצי צורות, ריבוננו של עולם אנחנו באים ותוקעים בשופר לפניך ותבין אותנו שאנחנו חצי צורה ואין לנו צורה שלימה, אין לנו שלימות. אנחנו לא מקיימים את התורה והמצוות בשלימות, לכן אין לנו כוח ואנחנו חצי צורה. צורה שלימה זה רק מתי שהאדם מקיים את התורה והמצוות בשלימות, רק אז האיברים של האדם בשלימות.

וזה יסוד גדול בחיים שצריך לדעת אותו, הקב"ה ברא את האדם ויש לו כנגדו דבר רוחני למעלה וככל שהאדם מקיים מצוות, זה מחייה אותו ומרום אותו ונותן לו כוח, וכן להיפך ככל שהאדם לא מקיים מצוות הוא ממית ומאבד אותו. לכן גם נאמר "וַיִּקְרָא אֱלֹהֵי מַלְאָךְ ה' מִן הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אֲבִרָהֶם אֲבִרָהֶם" פעמיים אברהם בשביל פעם אחת אברהם שלמעלה ופעם שניה אברהם שלמטה. כך גם אצל משה "וַיִּקְרָא אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה" (שמות ג, ד).

לכל דבר למעלה יש משמעות גדולה וברגע שהאדם לא שומר הוא מאבד את המשמעות הרוחנית והאמיתית של כל איבר, מאבד את הכוח של השלימות ונהיה רק חצי. וזה הדבר הקשה והמסוכן שהאדם מגיע בראש השנה לפני הקב"ה לא בשלימות, האדם צריך להיות בשלימות גדולה כי זו המעלה הגדולה שיש לאדם במעשים שלו.

כך רואים מה שהתורה אומרת לאדם בעניין השם שלו, רבותינו הקדושים אומרים מתי שהאדם נפטר מהעולם המלאך בא ושואל את האדם מה השם שלו והרבה אנשים שוכחים את השם שלהם ביום המוות. רבנו האר"י הקדוש אומר שהמלאכים תופסים את האדם כמו טלית שמנערים ארבעה אנשים מכל פינה, כך ארבעה מלאכים תופסים אחד בכל יד ואחד בכל רגל וכך חובטים את האדם חבטות קשות בקבר, עד שיזכר מה השם שלו וזה נקרא חיבוט הקבר שהוא דבר קשה ואיום. נבוא ונשאל למה האדם שוכח את השם שלו, מה הפירוש של הדברים שהאדם שוכח את השם שלו?

אלא צריך לדעת שיש לאדם שתי שמות, השם שלו שבו הוא נקרא שכולם יודעים וצריך להקפיד שהשם יהיה כנגד צדיקים וחסידים. יש הרבה שמות שצריך להתרחק מהם ולא לקרוא את השם כי גורמים נזק וצער לילד שקוראים לו בשם לא נכון, או בחוץ לארץ שקוראים לאדם בשמות של גוים או שהאדם מקצר את השם שלו. לשם של האדם יש משמעות גדולה, זה הכוח שלו וזה מראה מי האדם כמו שהגמרא מספרת (יומא פג:) על רבי מאיר שהיה דורש ומדייק בשמות ומה שמות של האדם אפשר לדעת מה המהות שלו. בשם של האדם יש גם צירופים לדברים לא טובים ולכוחות לא טובים, אם האדם לא הולך בדרך השם הוא נותן מהשם שלו כוח לצירופים לא טובים ודברים שליליים.

מתי שהאדם הולך בדרך השם, אז השם שלו ברוממות גדולה ובצירופים קדושים והוא זוכר את השם שלו ביום המוות כי הוא קשור איתו. אבל ברגע שהאדם לא הולך בדרך השם, הגוף שלו ריק חצי צורה כמו בחצוצרות, אז גם את השם שלו ביום המוות הוא לא זוכר כי הוא לא קשור לשם שלו ולתיקון שלו, ולכן הוא עובר יסורים גדולים וחיבוט הקבר כדי לזכור את השם שלו.

אם כן, הקב"ה ברא את האדם שלם וכך ירד לעולם בשלימות ועליו לשמור על מה שהקב"ה נתן לו, על השם שלו שיש לו צירופים קדושים, על האיברים שלו שכל מצוה היא כנגד איבר והאדם צריך להחזיר בשלימות את הפקדון שהוא קיבל בסוף ימיו. כשהאדם יוצא למסלול של החיים וחוטא פה וחוטא שם, עושה דברים לא טובים ולא הולך בדרך השם, הוא מתחיל לאבד את האיברים הרוחניים שלו וכל מצוה היא כנגד איבר עד שהאדם נהיה חצי צורה ולא נהיה צורה שלימה.

אולי כלפי חוץ הוא נראה שלם אבל סר צילם מעליהם, הפנים שלו ריק. לכן האדם מרגיש חוסר בטחון עצמי בדברים, משום שאיבד את הפנים שלו וכמו שהגמרא אומרת (מגילה ג.) **אע"ג דאיהו לא חזי מזליה חזי אף על פי שהוא לא יודע, המזל שלו יודע** שהוא איבד את הפנים שלו ואת הכוח של כל איבר ואיבר שיש כנגדו מצוה. הוא מאבד גם את השם שלו, יכול להיות שיזכור את השם אבל הוא מאבד

את המהות של השם שלו, כי בשם של האדם יש צירופים קדושים וזה לא סתם שם.

האדם צריך את השם שלו בשלימות ובקדושה, שהאיברים שלו יהיו במצוות בשלימות, שכל מצוה שכנגד איבר תהיה בשלימות ובמסירות נפש גדולה, למשל העיניים כנגד כיבוד אב ואם, אדם ששומר על מצוות כיבוד אב ואם שומר על העיניים שלו. האדם צריך להקפיד בכל מצוה כי היא שומרת על הגוף שלו שישאר בשלימות ולא ח"ו יהיה פגום וזה בחצוצרות חצי צורות.

לכן בראש השנה כשהאדם יעמוד בפני הקב"ה יבקש מהקב"ה שיזכור שהוא חצי צורה לא בשלימות שהקב"ה ירחם עליו "בְּחֻצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר" (תהלים צח, ו) בחצי צורות שירחם עלינו. והשופר מעורר את הרחמים שהקב"ה יזכור שהפנים שלנו טוב ושאנחנו אוהבים את הקב"ה ומבקשים רחמים, לסלוח לנו על החצי צורות שאנחנו לא שלימים.

**בראש השנה באים לקב"ה ממעמקים
עם כל הרע שעשינו שימחל ויסלח לנו**

המגיד מדובנא מביא על הפס' (תהלים קמז, א) "שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קְרָאתֶיךָ ה'" משל ונמשל שיש בו חיזוק גדול ביותר. היה אדם עני מרוד שלא היה בביתו שום דבר לאכול, הלך אותו אדם לעשיר וביקש ממנו משהו לאכול ושיתן לו פרנסה. העשיר שהיה אדם רחמן, מהר הכניס אותו לביתו ואמר לו

שיאכל ויישן בביתו עד שימצא לו בית ועבודה, אותו אדם שמח שמחה גדול וישב בביתו תקופה ארוכה.

יום אחד נכנס בו יצר הרע גדול ואותו עני קם באמצע הלילה וגנב את כל הכסף, את הבגדים, כל מה שיש לבעל הבית וברח. בעל הבית קם בבוקר ורואה שלקחו לו את הכסף ואת הבגדים את הכל. אותו אדם לקח את הכסף ואין גזל שנשאר בו טוב, מכל שקר בסוף נופלים, מכל גניבה בסוף מפסידים. אומר רבי אליעזר פאפו ב"פלא יועץ" שאם יש לאדם כסף, שלא יעשה שותפות עם אדם גזלן, כי הכסף של הגזלן בסוף הוא יאבד אותו ואם הכסף של האדם נמצא ליד הכסף של הגזלן, בסוף גם הוא יאבד את כספו כי אוי לרשע ואוי לשכנו, כך יאבד אותו גזלן את כל כספו ושוב חזר לחזר על הדלתות ולבקש צדקה.

יום אחד אותו עשיר הלך ברחוב והעני שהגיע לפרוטה ולא היה לו מה לאכול ראה אותו, נכנס לאיזה בור והתחיל לצעוק לעשיר בבקשה תרחם עלי גנבתי לך כסף, גם הבגדים שאני לובש גנבתי ממך, ברחתי והתנהגתי לא יפה, הייתי האדם השפל ביותר. אבל בבקשה עכשיו תרחם עלי ותסלח לי עם כל מה שעשיתי לך, תזרוק לי פרוטה לבור כי אני מתבייש ולא יכול להסתכל עליך.

אומר המגיד מדובנא אותו דבר אנחנו בחודש אלול ובראש השנה, עומדים לקב"ה ואומרים לקב"ה, ריבונו של עולם כמה טוב עשית לנו השנה,

בבוקר קמים פותחים את העינים זה אור שהקב"ה נתן לנו אותו, שומעים באוזניים זו שמיעה שהקב"ה נתן לנו אותה, אוכלים בפה זה טעם שהקב"ה נתן לנו אותה. כל רגע שהאדם יוצא לבית הכסא יחשוב, אם רגע אחד הקב"ה היה סוגר את האיברים של האדם איך יכול לעמוד עם כאבים כאלו, כל רגע זה נס מהקב"ה. ומה עשינו לקב"ה, גנבנו אותו ושיקרנו אותו, אדם שאוכל בלי ברכה זה כמו שלוקח גזל, עשינו כל הדברים הקשים נגד הקב"ה.

כך אומר המגיד מדובנא, אנחנו עומדים בבור ממעמקים וצועקים לקב"ה "שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'" אנחנו מתחבאים ולא יכולים לראות אותך כמו הגנב שגנב לבעל הבית עשיר ולא יכול להסתכל עליו ולבקש ממנו עוד פעם צדקה, כך אנחנו ממעמקים מתחבאים וקוראים לקב"ה שיושיע אותנו.

אנחנו עומדים ערב ראש השנה ואיזה זכויות יש לנו, כמה הקב"ה נתן לנו ומה החזרנו לו. ביום יש עשרים וארבע שעות, כמה מתוכן נתנו לקב"ה וכמה לקחנו לעצמנו, כמה השתמשנו לצרכים אישיים שלנו וכמה נתנו לצדקה. איך אפשר לבוא לקב"ה?

אז אומר המגיד מדובנא ממעמקים כמו הגנב שמתחבא בבור ואומר לבעל הבית העשיר, גנבתי אותך ובכל אופן תעזור לי, כך אנו עומדים לפני הקב"ה עם כל מה שעשינו, שימחל ויסלח לנו.

כִּי אֶת כָּל מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים יָבֵא בְּמִשְׁפָּט

צריך לדעת שבטבע של חודש אלול ובאוויר של הימים האלה, יש טבע של תשובה וכפרה, אויר של דבקות וקירבה לקב"ה, זה מה שטמון בטבע ובאוויר של חודש אלול. אדם שבימים אלו למרות הכל לא חוזר בתשובה, מידת הדין עליו קשה וחמורה ביותר.

הזמן הזה הוא זמן של הרהורי תשובה, האדם צריך להרהר במעשיו ולחשוב מה עשה, איך ולמה עשה כך. אדם שחי "כְּסוּס שׁוֹטֵף בְּמַלְחָמָה" (ירמיה ח, ו) ולא חושב ועושה הרהורי תשובה, חושב שכל העולם שלו וכל מה שהוא רוצה הוא יעשה, הוא יאבד את כל עולמו וכל מה שיש לו.

אדם צריך לדעת שבמוקדם או במאוחר הוא ישלם על הכל, אין בעולם הזה דברים בלי תשלום. מי שחושב שיכול לעשות בעולם הזה דברים בלי תשלום הוא טועה טעות חמורה. "כִּי אֶת כָּל מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים יָבֵא בְּמִשְׁפָּט" (קהלת יב, יד) בעולם הזה על כל מה שהאדם עושה הוא יבוא במשפט, אין דבר בלי תשלום.

בראש השנה הקב"ה יושב ודן כל אחד על המעשים שלו, יכול להיות אדם שהתחמק ארבעים שנה מעונש ופתאום עכשיו יקבל את העונש, אין דבר שנעלם מעיני השם. מתי שנופלות על האדם גזירות קשות, אלו גזירות של שנים ששיחק והתחמק פתאום זה בא לאדם. לכן האדם צריך להיזהר בימים

האלה שהם ימים של משפט ואין אדם שיכול להגיד כך או להגיד כך, כי על הכל יביא השם במשפט ולא נעלם מנגד עיניו כלום.

עֲשֵׂה לְמַעַן תִּינֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן שְׁלֵא חָטְאוּ

אם נסתכל בסליחות ובתפילות של הימים הנוראים בראש השנה ויום כיפור, נראה שמזכירים הרבה עֲשֵׂה לְמַעַן יוֹנְקֵי שְׂדִים. עֲשֵׂה לְמַעַן גְּמוּלֵי חֶלֶב. עֲשֵׂה לְמַעַן תִּינֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן שְׁלֵא חָטְאוּ בכל התפילה שלנו אנו מזכירים ומבקשים שהקב"ה יעזור לנו בזכות הילדים הקטנים.

יש משל גדול שמובא על הדבר הזה, היה אבא שהמלך שפט אותו משפט קשה ביותר והמלך נתן לו יומיים לבקש חנינה מהמלך. אותו אדם היה גר בעיר רחוקה מהארמון של המלך, לקח את הבן שלו על הכתפיים והלך לכיוון ארמון המלך. עבר רחובות, שדות יערות דרך ארוכה ביותר של מספר ימים להגיע לארמון של המלך.

כשהתקרב לבית פתאום מודיעים לו שהמלך סגר את הדלת, המלך הלך לישון ולא רואה אף אחד ובשעת חצות נגמר הזמן שקיבל מהמלך לבקש חנינה. האדם עומד בשער דופק וצועקים שיפתחו לו וירחמו על החיים שלו, שהוא יכול למות בגלל זה. אבל אף אחד לא שומע, השומרים קיבלו פקודה שאף אחד לא פותח את הדלת.

מיד לקח האבא את בנו הקטן ואמר לו שעכשיו רק הוא יכול להציל אותו, שיסתובב מסביב לארמון ויחפש חור קטן ואם הוא יוכל להיכנס בפנים שילך לדלת ויפתח לאבא את הדלת מבפנים. הסתובבו האבא והבן מצאו חור, הילד נכנס דרך החור ופתח את הדלת והאבא נכנס למלך.

אותו דבר אנחנו בראש השנה ויום כיפור, הגענו לשער אבל הדלת סגורה ואיחרנו את המועד. כל השנה יש לנו זמן לעשות תשובה, כל השנה צריך ללכת בדרך טובה, אבל הדלת סגורה ואין איך להיכנס למלך. לוקחים את הילדים ואומרים להם שיכנסו דרך החור ויפתחו את הדלת מבפנים שניכנס ונבקש מחילה מהמלך.

אומרים לקב"ה עשה למען תינוקות של בית רבן שלא חטאו שהילדים הקטנים הם יפתחו לנו את השער שנוכל להיכנס בפנים לבקש מחילה מהקב"ה וכך הקב"ה ישמע את תפילתנו ובקשתנו.

כדי להגיע מוכן לראש השנה האדם צריך לעבוד בחודש אלול שלב אחרי שלב

צריך לדעת יסוד גדול, אנשים חושבים שחודש אלול זה סוף השנה אבל לא, כתוב בספרים הקדושים שחודש אלול זו ההתחלה של השנה. איך שהאדם מתנהג ומתנהל בחודש אלול, ככה תהיה לו כל השנה כולה. אם אדם נכנס לראש השנה בקדושה וטהרה, ברוממות הנפש וביראת שמיים חזקה, אם ראש

השנה שלו טוב אז כל השנה תהיה טובה מאוד. אבל אם לראש השנה האדם לא נכנס בקדושה אלא נכנס טרוד בדעתו לא בישוב הדעת, אז כל השנה הבאה האדם יהיה טרוד בלי ישוב הדעת, לא כמו שצריך. לכן האדם צריך בחודש אלול מהרגע הראשון שמתחילים את החודש, להכין את עצמו ולא להגיע לראש השנה ברגע האחרון ואז להתחיל לחשוב מה אני עושה ואיך אני עושה.

האדם לא יכול ביום אחד להיות צדיק, התורה הקדושה אומרת (ויקרא כא, ט) "וַיִּבֶן אִישׁ פֶּהַן כִּי תַחֵל לְזִנוּת אֶת אָבִיָּהּ הִיא מְחַלֶּלֶת בְּאֵשׁ תְּשׁוּרָךְ" נשאלת השאלה למה קושרים אותה לאבא שלה, הרי אותה בת כהן היא אשה נשואה וכבר לא תחת אבא שלה הכהן. אלא אומרים רבותינו הקדושים שאם אותה אשה סרחה תחת בעלה זה לא מהיום, היא התחילה לסרוח עוד כשהייתה ילדה קטנה בבית של אביה, כבר שם התחיל הקלקול שלה. כמו שהאדם לא נהיה ביום אחד צדיק, כך האדם גם לא נהיה ביום אחד רשע. אם רואים אדם רשע, סימן שהרשעות שלו התחילה כבר לפני הרבה זמן ואדם צדיק הצדקות שלו התחילה בעבודה של יום אחרי יום.

האדם צריך לעמול ולטרוח בכדי להגיע למדרגה גבוהה וכך גם ברע, אדם שנהיה רע זה סימן שהרע נמצא אצלו הרבה זמן וזה הולך וטופח עד שמגיע לרוע הזה אצל האדם. אין צדיק ביום אחד ואין רשע ביום אחד, הקב"ה נתן שכל דבר יהיה בהדרגה. אדם

ששונא את חבירו או אוהב את חבירו זה התחיל בהדרגה, דברים שבאים פתאום הם לא אמיתיים. הדברים צריכים לאט לאט להתבשל עד שהם מתקיימים. אדם שלוקח עוף ורוצה לבשל אותו, לא יכול לבשל את העוף ברגע אחד אלא הוא צריך להכניס אותו לסיר לאט לאט עד שיהיה מוכן. אם האדם יזרוק את זה לאש קשה בבת אחת, זה יישרף ולא יתבשל.

כל דבר בעולם צריך להיות בהדרגה, דבר שלא בהדרגה הוא לא אמיתי. מתי שהדבר בהדרגה, הוא נכון ואמיתי. כך מוצאים אצל יוסף הצדיק מתי שהתגלה לאחים שלו, אמר להם "וַיְשִׁימֵנִי לְאָב לְפָרְעָה וּלְאֶדוֹן לְכָל בְּיָתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם" (בראשית מה, ח) וכך שולח אותם לומר לאביו. יוסף ידע שאם יאמר להם שבבת אחת נהיה איש גדול, יעקב יפחד מזה ולכן אומר להם שהעליה שלו נהייתה בהדרגה, קודם אָב לְפָרְעָה אח"כ אֶדוֹן לְכָל בְּיָתוֹ ובסוף מִשָּׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרָיִם.

אדם שבא ומספר שביום אחד הוא נהיה עשיר גדול, צריך לדעת שזה שקר, הוא גונב את דעת הבריות וזה לא אמיתי. אדם שנהיה עשיר אמיתי זה דבר שקורה בהדרגה, מי שביום אחד נהיה עשיר זה דבר שיפול ולא ישאר מזה כלום ויהיה חורבן גדול. אדם שבהדרגה עולה זה מהקב"ה, אדם שביום אחד עלה או ביום אחד נפל זה לא דבר אמיתי, הטוב והרע באים בהדרגה אין דבר שבא בפעם אחת.

מתי שבני ישראל היו משועבדים במצרים, זה לא דבר שהתחיל בפעם אחת, התחיל קצת מתי שיעקב נפטר, אחרי כן מתי שאחרון השבטים נפטר ועד שהיו משועבדים, שלב אחרי שלב. כך גם הגאולה ממצרים, מתי שהיו עשרת המכות המצרים הפסיקו לשעבד את בני ישראל, אבל הם עוד היו במצרים. לאט לאט בהדרגה עד שבני ישראל יצאו ממצרים. כמו שהשמש זורחת לא בבת אחת אלא בהדרגה, גם ששוקעת זה לא בבת אחת, כך כל דבר בחיים מתי שיש עליה או ירידה בבת אחת, זה לא אמיתי.

לכן האדם לא יכול ברגע אחד להיכנס לראש השנה ולהגיד שאנחנו צדיקים ונתחזק, זו לא דרך טובה. הדרך הטובה היא בכל יום בחודש אלול להתחזק ולהתקרב לקב"ה ולא להגיע לראש השנה ויום כיפור ואז לבכות לקב"ה. כמו להבדיל אדם שמקבל מכתב שיש לו משפט, מיד הוא הולך ולוקח עו"ד ומתחיל לארגן ולסדר את עצמו, לא מגיע ביום של המשפט לשופט ואומר לו תסלח לי ומחפש תשובות מה לומר ואיך לומר. לכן האדם צריך כל יום בחודש אלול להכניע את עצמו לראש השנה ולא ביום ראש השנה להתחיל לראות מה לעשות.

**האדם צריך לחזור בתשובה גם על הזמן
שלא ידע את הקב"ה ואת ערך המצוות**

מסופר על רבנו סעדיה גאון שפעם אחת התארך באיזו עיר ובעל הבית לא ידע שזהו רבי סעדיה גאון

הגדול, אלא חשב רב רגיל, רב פשוט. בעל הבית כיבד אותו כבוד הראוי לתלמידי חכמים, היה מוקיר רבנו ומכבד תלמידי חכמים. אחרי כן נודע לאותו בעל הבית שאותו רב היה רבי סעדיה גאון, בא אליו ונפל לברכיו, ביקש מחילה וסליחה על כל הזמן שלא ידע מיהו ואם היה יודע, כמה היה מכבד וטורח יותר בשבילו.

אמר לו רבי סעדיה גאון, ח"ו עשית מעל ומעבר, למה אתה ככה מצטער. מתי סיימם לדבר אותו בעל הבית, התחיל רבי סעדיה גאון לבכות ולומר, ריבונו של עולם כל יום אנחנו מבינים יותר מי אתה, כל יום שעובר, אדם מבין יותר את גדולתו של הבורא. כמה אנחנו כל יום שעובר צריכים לעשות תשובה על יום האתמול שלא ידענו מי זה הקב"ה, שלא מספיק קיימנו את המצוות בשלימות כמו שצריך, שלא מספיק הכנענו את הלב מספיק כמו שצריך.

מתי שהאדם בן ארבעים הוא יודע ומכיר את בוראו יותר מאשר היה בגיל שלושים, מתי שהאדם בן חמישים הוא מכיר את בוראו יותר מאשר היה בגיל ארבעים. אדם כל יום צריך לעשות תשובה על יום האתמול שלא הכיר מספיק ולא העריך מספיק את הקב"ה יותר מהיום. וזה מה שכתוב אצל אברהם אבינו "וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים" (בראשית כד, א) אברהם אבינו הביא את כל הימים אחורה, כל יום הוא תיקן אותו כמו הגדולה שהבין באותו יום את מעלת

הבורא. בגיל מבוגר מבינים מה זה הקב"ה יותר מגיל צעיר.

התשובה של האדם צריכה להיות לא רק על מה שעשה עבירות, אלא גם על זה שבצעירותו לא הכיר מספיק את הבורא ולא עשה מספיק תשובה ומעשים טובים. הגמרא אומרת (פסחים נ.) **אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו עם כל תלמודו וכל מעשיו, כל יום האדם צריך לתקן את היום שעבר, כשהיום הוא מבין יותר מה זה הקב"ה.**

לכן עכשיו שנמצאים בחודש אלול ומבינים יותר מה זה הקב"ה, לא רק צריך לעשות תשובה על השנה על המעשים שעשינו השנה, אלא לעשות תשובה על המעשים שעשינו בצעירות, שלא ידענו מספיק מה זה הקב"ה, שלא ידענו מספיק מה זה תפילין, שלא ידענו מה זה שבת, שלא ידענו מה זו צדקה, לקחת את כל זה ולעשות על כל זה תשובה ולהרים את כל זה.

הכוח של הרהורי תשובה להזיז את התיק של האדם לצד

כתוב בספרים הקדושים שחודש אלול זה הכנה ליום הדין, בחודש הזה הקב"ה הולך ואומד את כל מה שעשה האדם, בודק את כל התיק של האדם, את כל המעשים של האדם וזה מסוכן כי מי יכול לצאת מהמשפט, כי מי יצדק לפני הקב"ה.

יש עצה טובה שאומרים רבותינו הקדושים מתי שאדם מהרהר בתשובה, הקב"ה לוקח את התיק של האדם שנמצא לפניו ואומר שעכשיו הוא לא יטפל בזה והקב"ה שם את התיק בצד ושנה הבאה יבדוק את התיק ואז האדם דוחה את הדין מהשנה לשנה הבאה. אפילו שזה ראש השנה ויום הדין והמשפט, אבל ההרהור תשובה גורם שהקב"ה מזיז את התיק של האדם אחרי כן. כל פעם שהאדם מהרהר בתשובה, הקב"ה לוקח את הדין מהשנה ודוחה אותו לשנה הבאה.

אבל ההרהורי תשובה צריכים להיות מעומקא דליבא ולא רק בפה כמו שעושה מסחר עם הקב"ה. עם הקב"ה אין מסחר, האדם יכול לעשות מסחר עם עצמו ולחשוב שהוא עושה מסחר, אבל עם הקב"ה אין מסחר. הקב"ה זה אמת וכל טעות שהאדם עושה הוא ישלם עליה ביוקר.

וזה מה שטוב לאדם לעשות, מי יכול לדעת מה יהיה איתו בדין ומה יהיה איתו במשפט, מי יכול לדעת אם יצדק לפני הקב"ה. לכן בימים האלה ובראש השנה שהאדם מהרהר בתשובה באמת, הוא יכול לקחת את התיק שלו שנמצא לפני הקב"ה ושהקב"ה יזיז אותו לצד לשנה הבאה, ככה לפחות האדם הציל את עצמו מאימת הדין.

האדם צריך לנקות את גבו כדי להוריד את הצבע ששמו לו

המשנה אומרת (ר"ה א, ב) **בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה כָּל בְּאֵי הָעוֹלָם עוֹבְרִין לְפָנָיו כְּבֵי מְרוֹן**, והגמרא מביאה (ר"ה יח.) כמה פירושים מהם בני מרון, פירוש אחד אומרת הגמרא כמו אצל דוד המלך שכל החיילים שלו היו עומדים לפניו ודוד היה סוקר את כולם, כך הקב"ה בראש השנה שכל העולם עובר לפניו והקב"ה סוקר את כל העולם כולו.

והגמרא אומרת דבר נוסף מהו בני מרון, אדם שיש לו כבשים והוא רוצה לעשר אותם, כל כבש עשירי קודש להשם ושוחטים אותו. מכניס אותו אדם את כל הכבשים לתוך הדיר שלהם ומשאיר להם פתח קטן שרק כבש אחד יכול לעבור. אותו אדם עומד ליד הפתח של הכבשים וסופר כבש אחד, שניים, שלוש, כשמגיע לכבש העשירי לוקח צבע אדום ושם בגב של הכבש, שהכבש הזה הולך לשחיטה. כך חוזר ומתחיל שוב לספור עד שמגיע לכבש העשירי, שם לו את הצבע האדום על הגב והכבש הזה הולך לשחיטה.

אומרים רבותינו הקדושים אם אותו כבש היה יודע שיש לו צבע אדום על הגב ובגלל הצבע הזה הוא הולך לשחיטה, מה היה עושה אותו כבש, היה הולך למים ושוטף את הגב שלו, משפשף את הגב שלו ומנסה להוריד את הצבע מהגב כי הצבע הזה מסמל שהוא הולך לשחיטה.

אותו דבר בראש השנה, כולם עוברים לפני הקב"ה כבני מרון כמו כבשים שיוצאים מהדיר כבש כבש ועל העשירי שמים צבע אדום, כך אדם שהקב"ה שם לו צבע על הגב לבעיה אז יש לו בעיה, אם האדם היה יודע איזה צבע יש לו על הגב כמה היה מנסה לגרד את הצבע ולנקות את הגב. אם זה צבע של חולי, אדם לא יודע כמה הוא צריך לנקות את הגב בגלל הצבע של החולי. אם זה צבע של עניות, האדם לא יודע כמה היה צריך לגרד את הגב מהצבע של העניות.

ביום ראש השנה הקב"ה שם לכל אדם צבע, האדם לא יודע מה יהיה בחיים. כמה אנשים שנה שעברה ולפני שנתיים היו איתנו בריאים וחזקים, הייתה להם פרנסה הכל היה טוב, לא היו להם דאגות והכל היה טוב, ובראש השנה נכתב עליהם דברים לא טובים. האדם צריך לשפשף את הגב שלו לא משנה אם יש צבע או אין צבע, כי אם יש צבע זה מוות או בעיות וצרות או כל דבר אחר, לכן האדם צריך לשפשף את הגב שלו לכל מצב כי כולם עוברים לפני הקב"ה כבני מרון והאדם לא יודע אם שמו לו צבע ואיזה צבע שמו לו, לכן יכין האדם את עצמו בכל הכוח לימים הנוראים ולראש השנה.

העבודה של האדם בראש השנה ובימים הנוראים

אומרים רבותינו הקדושים שהעבודה של האדם בחודש אלול ובימים הנוראים, להגיע למצב שהעולם יתוקן ויגיע לזמן של אדם הראשון לפני שחטא ואכל מעץ הדעת. וכל העבודה של האדם בראש השנה היא להביא את עצמו לנקודה הזו.

כל אדם צריך לצייר בדעת שלו מה התיקון שלו בעולם, איפה הוא נמצא בחטא עץ הדעת ומה הוא צריך לתקן שמה. ככל שהאדם עובד על עצמו ומתקן, הוא מקרב את הגאולה, את ביאת המשיח ואת התיקון השלם שהאדם עצמו צריך לתקן. וככל שהאדם לא עושה את זה ומתרחק מזה, הוא לוקח אחורה את העולם.

האדם צריך לדעת איזו תאוה אצלו חזקה, אחד גזל, אחד עריות, אחד לשון הרע, כל אחד מהארבע יסודות ששם הוא נוטה יותר וזה המקום שבו התיקון שלו. מתי שהאדם מתקן את זה, הוא מביא את העולם לשלימות לפני הקלקול שהאדם הראשון עשה ומתי שהעולם יושלם ויתוקן בכל הדברים, אז הגאולה השלימה תבוא.

זו העבודה של כל יהודי בחודש אלול ובראש השנה, לחפש את הנקודה של החולשה שלו ואת זה לתקן ועל זה לעבוד, ומתי שיתקן ויסדר הוא תיקון את עצמו בתיקון השלם לתקן עולם במלכות שדי.